

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Николай Христов Щерев, УНСС- София*

Научна специалност: 05.02.18 Икономика и управление; 3.8. Организация и управление на производството

Относно: конкурс за **доцент** по област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (конкурентоспособност и фирмена организация)“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Индустриален бизнес“, Бизнес факултет на УНСС съгласно Решение на АС от №7/09.12.2020г и публикуван в ДВ №1/05.01.2021г.. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед 456/04.03.2021 г. на Зам-ректора по НИД на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса има един единствен участник: **главен асистент д-р Вяра Георгиева Милушева**, катедра „Индустриален бизнес“, Бизнес факултет на УНСС.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

От представената справка за изпълнение на минималните Национални изисквания за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“, както и на специфичните количествени и качествени изисквания на УНСС за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ могат да се направят следните обобщения:

- Справките са коректно направени и отразяват основни научни постижения (публикувани книги, студии, статии и доклади от конференции, и цитирания на научните публикации), както и основни качествени признания на обществото относно кандидата за ДОЦЕНТ на УНСС. Това е потвърдено и с решение на Съвета по хабилитация на УНСС.
- Изпълнени са всички минимални национални изисквания, вкл.:
  - Кандидатът има придобита ОНС „доктор“: *„Възможности за повишаване на конкурентоспособността на индустриалната фирма (по примера на „КЦМ 2000“ АД, „Аурубис България“ АД, „Асарел-Медет“ АД“*, дипломата е издадена от УНСС през 2013г. с №91 /

31.05.2013 г. по научна специалност 3.8. Икономика и управление (управление на човешките ресурси).

- Кандидатът има публикувана самостоятелна монография по темата на конкурса за ДОЦЕНТ: *Оценка на конкурентоспособността на индустриалната фирма*, изд. „Екобелан”, 2020, ISBN 978-619-7561-12-8
- Кандидатът участва в конкурса с допълнително: 1 самостоятелна монография по дисертационния труд, 2 студии, 7 статии и 4 доклада, които формират 202,5 точки (минимален брой 200 т. според Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България).
- Кандидатът е посочил 11 цитата в индексирани и реферирани публикации, които формират 75,5 точки (минимален брой 50т. според Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България).
- Изпълнени са всички минимални количествени изисквания на УНСС вкл.:
  - 7 индексирани статии в списания, реферирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
  - 3 доклада от международни конференции, реферирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
  - 6 цитата в индексирани или реферирани публикации в световноизвестни бази данни с научна информация;
  - Участие в 1 национален и 3 университетски научни или образователни проекти;
  - публикувано 1 колективен учебник;
  - Формирани 995,7 точки при минимален брой точки 620 за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ на УНСС.
- Изпълнени са всички минимални качествени изисквания на УНСС вкл.:
  - Членство в 1 национална научна организация;
  - Ръководство на 1 успешно защитил докторант;
  - Разработени 3 учебни курса за ОКС Бакалавър и 3 учебни курса ОКС Магистър в УНСС и УХТ-Пловдив;
  - Разработено 1 учебник за УНСС;
  - Член е на комисията по насърчаване и оценяване на научноизследователската дейност (ФКНОНИД) към Бизнес факултет от 17.12.2019 г. за четири годишен мандат.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Кандидатът за академичната длъжност ДОЦЕНТ: **д-р Вяра Георгиева Милушева** е назначена за асистент през 2009г. и главен асистент през 2015г. в УНСС като за периода 2015-2020г. е водила лекционни курсове по следните дисциплини:

- Организация на индустриалната фирма, Фирмена организация; и Конкурентоспособност на бизнес организацията в ОКС Бакалавър;
- Анализ на конкурентоспособността, и Психология на управлението в ОКС Магистър

Общо като главен асистент има отчетени 1 467 учебни часа аудиторна заетост в лекции и 777 учебни часа аудиторна заетост в упражнения.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Кандидатът за академичната длъжност **ДОЦЕНТ: д-р Вяра Георгиева Милушева**, участва в конкурса с 16 публикации, вкл. 1 монография по конкурса, 1 самостоятелна монография по дисертацията, 1 учебник, 2 студии, 7 статии и 3 доклада. Част от публикациите са на английски език.

Основните направления на изследователската и публикационната дейност на **д-р Вяра Георгиева Милушева** могат да се сведат до следните изследователски полета:

- Конкурентоспособност на бизнес организациите.
- Организация на фирмата, вкл.
  - Организация на човешките ресурси в бизнес организациите

В тематичната област на конкурса за **ДОЦЕНТ: Конкурентоспособност на бизнес организациите** попадат изследователски интереси, свързани с:

- Теоретични и приложни аспекти на управлението на конкурентоспособността на фирмено и секторно равнище;
- Методически и приложни аспекти за оценка на конкурентоспособността на фирмите и отделни сектори;
- Приложни аспекти на:
  - Оценка на фирмената конкурентоспособност;
  - Роля на иновациите за постигане на конкурентоспособност ;
  - Оценка на бизнес потенциала за конкурентоспособност.

В тематичната област на конкурса за **ДОЦЕНТ: Организация на фирмата** попадат изследователски интереси, свързани с:

- Теоретични и приложни аспекти на фирмената организация и приносът ѝ към постигане на конкурентоспособност;
- Приложни аспекти на:
  - Организационно проектиране;
  - Организация на труда, мотивация и „прегриване“ на хората във фирмената организация.

При преглед на представените публикации не са открити доказателства и/или няма установени сигнали за нарушаване на авторски права на други изследователи към момента на изготвяне на становището.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

По принцип приемам изведените от кандидата приноси, но считам че те могат да се обобщят до следните основните **ПРИНОСНИ МОМЕНТИ:**

- Приноси с теоретичен и теоретико-методически характер:
  - Систематизирани и обогатени са основните теоретични постановки и методически разработки относно същността на конкуренцията и конкурентоспособността на индустриалните фирми и са изведени обобщения за оценяването на конкурентоспособността;
  - Направени са научни обобщения относно развитието на теорията на конкурентоспособността – от възникването на първата конкуренция между стопанските субекти до съвременните технологии за водене на конкурентна борба.
  - Систематизирани са факторите за конкурентоспособност на фирмата и основните показатели за нейната оценка.
  - Обогатена е специализираната научна литература в областта на фирмената конкурентоспособност. Разкрита е многокомпонентността на дефиниране на обхвата на самата конкурентоспособност на индустриалните фирми.
  - Представени са съдържателно въпросите, свързани с продукцията на фирмата, направена е характеристика на продукцията на фирмата и нейните особености като следствие от организационно управленски решения и задължително условие за постигане на конкурентоспособност
- Приноси с приложен характер:
  - Очертани са подходи от проектиране на длъжностите във фирмата през механизми за осигуряване чрез обучение на необходимата квалификация (компетентности) на заемащите съответните длъжности, вкл. адаптиран е подход за оценяване на приоритетността на решенията при организационно проектиране за повишаване на конкурентоспособността.;
  - Разработен е гъвкав адаптируем модел за оценка на конкурентоспособността на фирмата, основаващ се на възможностите на математическото моделиране;
  - На основата на представена технология за оценяване на конкурентоспособността на фирмата, е разработен авторов модел, който дава възможност да се изчисли обобщаваща оценка на конкурентоспособността на фирмата и на избрани конкурентни предимства.
  - Определени и оценени са възможностите за повишаване на конкурентоспособността на фирми от сектор „Цветна металургия”, което има практическа значимост за тяхното развитие.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

По същество научните и творчески резултати на кандидата за академичната длъжност ДОЦЕНТ отговарят на направлението на конкурса. Независимо, че към отделни елементи от представената за рецензиране научна продукция на кандидата могат да бъдат отправени частични критики и бележки, считам, че като цяло към кандидата не могат да се отправят значими критични бележки и препоръки.

8. Заключение

Съобразно горното давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на единствения кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност **ДОЦЕНТ** по област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (конкурентоспособност и фирмена организация)“ в УНСС и препоръчам на членовете на научното жури да подкрепят избора на **главен асистент д-р Вяра Георгиева Милушева** за академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по научна специалност „Икономика и управление (конкурентоспособност и фирмена организация)“ в УНСС.

15 Април.2021г / София

Подпис: .....
/проф.д-р Николай Щерев/

POSITION

From: *prof. Dr. Nikolay Hristov Sterev, UNWE-Sofia*

Scientific specialty: 05.02.18 Economics and Management; 3.8. Organization and management of production

Concerning: competition for **associate professor** in the field of science 3.8. *Economics, scientific specialty "Economics and management (competitiveness and business organization)"* at UNWE-Sofia.

1. Competition information

The competition has been announced for the needs of the UNWE Department Industrial Business, Business Faculty in accordance with the Decision of the AC №7/09.12.2020. I participate in the scientific jury of the competition according to Order No. №456/04.03.2021 at the Rector of the UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

There is only one participant in the competition: **CHIEF ASSIS. PROF. DR. VYARA GEORGIEVA MILUSHEVA**, *Department Industrial Business, Business Faculty, UNWE.*

3. Fulfillment of the requirements for occupation of the academic position

The following summaries can be made from the submitted information for fulfillment of the minimum National requirements for occupation of the academic position "ASSOCIATE PROFESSOR", as well as the specific quantitative and qualitative requirements of UNWE for occupation of the academic position "ASSOCIATE PROFESSOR "

- The references are correct and reflect the main scientific achievements (published books, studies, articles and reports from conferences, and citations of scientific publications), as well as basic qualitative acknowledgments of the society about the candidate for ASSOCIATE PROFESSOR of UNWE. It was confirmed by a decision of the UNWE Council of Habitation.
- **All minimum national requirements are met, including:**
  - The candidate has acquired a PhD: "*Opportunities for increasing the competitiveness of the industrial company (following the example of KCM 2000 AD, Aurubis Bulgaria AD, Assarel-Medet AD)*", the diploma was issued by the UNWE in 2013 with 91 / 31.05.2013 in scientific specialty 3.8. "*Economics and management (human resource management)*".

- The candidate has published an independent monograph on the topic of the ASSOCIATE PROFESSOR Competition: *"Assessment of the competitiveness of the industrial company"*, ed. Ekobelan, Sofia, 2020, ISBN 978-619-7561-12-8.
- The candidate participates in the competition with additional: 1 monograph on PhD thesis, 2 studios, 7 articles and 4 reports forming 202,5 points (minimum number of 200 points according to the Rules for implementation of the Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria).
- The candidate has been cited in 11 citations in indexed and refereed publications, which form 75.5 points (minimum number of 50 points according to the Rules for Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria).
- **All minimum quantitative requirements of UNWE, incl.**
  - 7 indexed journal articles referenced in world-famous scientific information databases
  - 3 reports from international conferences referenced in world-famous scientific information databases
  - 6 citations in indexed or refereed publications in world-renowned scientific information databases
  - Project-team member of 1 national and 3 university projects.
  - Co-Authored 1 book for teaching.
  - 995,7 points formed with a minimum of 620 points for the academic position ASSOCIATE PROFESSOR of UNWE
- **All minimum quality requirements of UNWE are fulfilled, including:**
  - Membership in 1 national scientific organizations
  - Mentorship of 1 successfully defended PhD student
  - 6 training courses for Bachelor of Arts, and Master of Science at UNWE and UFT-Plovdiv are developed.
  - Developed 1 book for teaching for UNWE.
  - She has specialized in Russia and Slovakia in 2018.
  - She was Member of the Commission for Promotion and Evaluation of Research (FCNONID) at the Business Faculty of UNWE.

4. Assessment of teaching activity for each applicant individually

The presented information on the fulfillment of the specific quantitative and qualitative requirements of UNWE for occupation of the academic position "ASSOCIATE PROFESSOR" shows that **CHIEF ASSIS. PROF. DR. VYARA GEORGIEVA MILUSHEVA** was appointed assistant in 2009 and chief assistant in 2015 at UNWE as for the period 2015-2020 he has led lecture courses in the following courses:

- Organization of the industrial company, Company organization; and Competitiveness of the business organization in the Bachelor's Degree
- Competitiveness Analysis, and Management Psychology at the Master's Degree.

A total of 1 467 lecture hours and 777 seminar hours were reported as chief assistants.

5. Brief description of the submitted scientific papers / publications

In the **ASSOCIATE PROFESSOR** Competition, the only candidate, **CHIEF ASSIS. PROF. DR. VYARA GEORGIEVA MILUSHEVA** participates in the competition with 16 publications, incl. 1 monograph on the competition, 1 monograph on PhD thesis, 1 teaching book, 2 studios, 7 articles and 4 reports. Some of the publications are in English.

The main fields of the research and publication activity of **DR. VYARA GEORGIEVA MILUSHEVA** can be found to the following research areas:

- Competitiveness of business organizations.
- Business organization, incl.
  - Organization of human resources in business organizations.

The thematic area of the competition for **ASSOCIATE PROFESSORSHIP PROGRAM: COMPETITIVENESS OF BUSINESS ORGANIZATIONS** includes research topics related to:

- Theoretical and applied aspects of competitiveness management at company and sector level;
- Methodological and applied aspects for assessing the competitiveness of companies and individual sectors;
- Applied aspects of:
  - Assessment of the company's competitiveness;
  - The role of innovation in achieving competitiveness;
  - Assessment of the business potential for competitiveness.

The thematic area of the competition for **ASSOCIATE PROFESSORSHIP PROGRAM: BUSINESS ORGANIZATION** includes research topics related to:

- Theoretical and applied aspects of the company organization and its contribution to achieving competitiveness;
- Applied aspects of:
  - Organizational design;
  - Organization of work, motivation and "overheating" of people in the company organization.

There is NO EVIDENCE of copyright infringement that has been found and/or has been reported by other researchers, at the time of submitting and reviewing material.

6. Synthesis of the main scientific and applied contributions of the applicants

In general, I accept the contributions made by the candidate, but I believe that they can be summarized as follows:

- **Contributions of theoretical and methodological character:**
  - The main theoretical formulations and methodological developments on the nature of competition and the competitiveness of industrial companies are systematized and enriched, and generalizations for the assessment of competitiveness are derived;

- Scientific summaries have been made about the development of the theory of competitiveness - from the emergence of the first competition between economic entities to modern technologies for competition.
- The factors for competitiveness of the company and the main indicators for its evaluation are systematized.
- The specialized scientific literature in the field of company competitiveness is enriched. The multicomponent nature of defining the scope of the very competitiveness of industrial companies is revealed.
- The issues related to the production of the company are presented in content, a description of the production of the company and its features as a consequence of organizational management decisions and a mandatory condition for achieving competitiveness.
- **Applied contributions:**
  - Approaches are outlined from the design of the positions in the company through mechanisms for providing through training the necessary qualification (competencies) of the holders of the respective positions, incl. an approach for assessing the priority of decisions in organizational design to increase competitiveness has been adapted;
  - A flexible adaptive model for assessing the competitiveness of the company has been developed, based on the capabilities of mathematical modeling;
  - Based on the presented technology for assessing the competitiveness of the company, an author's model has been developed, which allows to calculate a summary assessment of the company's competitiveness and selected competitive advantages.
  - Opportunities for increasing the competitiveness of companies in the sector "Non-ferrous metallurgy" have been identified and assessed, which has practical significance for their development.

7. Key critical notes and recommendations for each candidate individually

Essentially, the scientific and creative results of the candidate for the **ASSOCIATE PROFESSOR** academic position correspond to the direction of the competition. Although some of the content elements of the applicant's scientific production submitted for review may be subject to partial criticism and remarks, I believe that in general no significant ones can be addressed to the applicant.

8. Conclusion

In view of the above, I gave my **POSITIVE ASSESSMENT** of the only candidate in the competition for the academic position of **ASSOCIATE PROFESSOR** in the field of science 3.8. *Economics*, scientific specialty “*Economics and management (Competitiveness of business organizations)*” at UNWE and I **RECOMMEND** to the members of the scientific jury to support the selection of **CHIEF ASSIS. PROF. DR. VYARA GEORGIEVA MILUSHEVA** as **ASSOCIATE PROFESSOR** in field of science 3.8.

Economics, scientific specialty “*Economics and management (Competitiveness of business organizations)*” at UNWE.

15 April 2021 / Sofia

Signature: .....

/prof.Dr. Nikolay Sterev/